

60. Türkiye Jeoloji Kurultayı Sonuç Bildirgesi

Ülkemizin en büyük ve en uzun soluklu tek bilimsel teknik etkinliği Türkiye Jeoloji Kurultaylarının 60. incisi uluslararası katılımlı olarak, 16-22 Nisan 2007 tarihleri arasında Ankara'da MTA Kültür Sitesi'nde gerçekleştirilmiştir.

Kurultayda jeoloji mühendisliğinin bilim ve uygulama alanlarına yönelik 150 sözlü bildiri ve 30 poster sunumu yapılmış, 13 konferans verilmiştir. Kurultay kapsamında ayrıca, "Jeotermal Çalıştay" ile "Yer Bilimlerinde Kadın" konulu bir de panel gerçekleştirilmiş ve 21-22 Nisan tarihleri arasında da 2 teknik gezi düzenlenmiştir. 3000'e yakın meslektaşımızın ziyaret ettiği bilimsel etkinliğimizde, Geleneksel Jeoloji Gecesi, Türk sanat müziği konseri, resim, fotoğraf, heykel, seramik, karikatür, el sanatları sergisi gibi sosyal ve kültürel faaliyetlere de yer verilmiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, 1947 yılında Türkiye Jeoloji Kurumu tarafından başlatılan Türkiye Jeoloji Kurultaylarını devam ettirmiş ve 60. yıla ulaştırmıştır. Odamız bilimin toplumsal yaşama içselleştirilmesi olarak algıladığı bu bilimsel etkinlikleri 1950'li yıllardan sonra bilim ve bilimsel düşüncenin yerini almaya çalışan dogmaya ve hurafeye karşın inadına sürdürmekte kararlıdır.

Bu bağlamda, UNESCO'nun 2008 yılını Dünya Yer Yılı ilan etmesini de bir fırsat kabul eden Odamız, dünya yer yılının gündelik dile tercümesinin kurulduğu günden bugüne taşıdığı ilkesinin gereği ve TMMOB'nin unutulmaz başkanı Teoman ÖZTÜRK'ün özetlediği şekilde "bilimi ve tekniği halkla, toplumla buluşturma" olarak algılamakta ve dünya yer yılı kapsamında bundan sonra 2008'e kadar yapılacak etkinliklerimizde "toplum için jeoloji" şiarını daha da yükseltilmeye taşıma amacıyla olacaktır.

Odamız, meslek alanlarımızda yaşanan sorunların, ülkemizde yaşanılmakta olan genel sorunlardan bağımsız olmadığını bilmekte, bu sorunları bütüncül olarak kavramakta ve değerlendirmektedir. Odamız, toplumsal yaşamda yol alan gerici şoven ve darbeci anlayışların geliştirdikleri, anti demokratik uygulamalardan, arayışlardan, meslek alanlarımızla ilgili kamu yararına aykırı insanı ve doğayı yok sayan her uygulamaya kadar, kamu yararını savunmaya, bilimden mühendislikten demokrasiden barış ve kardeşlikten yana açılımlar göstermeye devam edecektir.

Mavi Gezegenimizin geleceği, insanın ve doğanın hiçe sayıldığı, her değerinin alınıp satılan bir eşyaya dönüştürüldüğü, kaynakların bir avuç varsıla aktarıldığı olumsuz bir süreç yaşanmaktadır. Küresel kapitalizm ve emperyalizm, kimi ülkelerde savaş ve işgallerle; kimi yerlerde de yasal düzenlemelerle ülkelerin doğal kaynaklarına el koymakta, "demokrasi ve özgürlüğün yerleştirilmesi" adına kısımlar ve katliamlara devam etmektedir. Odamız bu gidişe halktan emekten barış ve demokrasiden yana duruşuyla karşı çıkmayı diğer emek güçleri ile birlikte sürdürecektir.

Ülkemizde de, uygulanan yeni sağ politikalar sonucu, doğal ve beşeri zenginliklerimiz, kamu kaynaklarımız, ya yok edilmiş, ya küçültülmüş ya da özelleştirme adı altında sermayeye devredilmiştir. Madencilikten enerjiye, ulaşımdan haberleşmeye, eğitimden sağlığa kadar bir çok alanda ülkemiz ve toplumumuz aleyhine önemli yapısal dönüşümler gerçekleşmiştir. İnsanı merkezine koymayan bilimi ve mühendisliği yok sayan politikalar sonucu; deprem, heyelan su baskınları, kaya düşmesi vb. doğa olayları afete dönüşerek binlerce insanımızın canına ve mal kayıplarına neden olmuştur. İnsan yaşamı için temel gereksinim olan su kaynaklarımızı, denizlerimizi, akarsularımızı, meralarımızı, sulak alanlarımızı ve ovalarımızı yok olma noktasına getirmiştir. Nitekim, başta Konya olmak üzere İzmir, Bursa, Ergene ve Erzurum Ovası yeraltı suları ile Küçük ve Büyük Menderes, Gediz Nehirleri yeraltı suları ve daha

bir çok akarsular, göller ve akiferler, bugün tükenme, yok olma ya da kullanılamaz duruma gelmiştir.

Odamız bu sürece dünya yer yılı kapsamında ülke ve toplum lehine, bilimle emekle inatla umutla meslek alanımızdan yapılacak çok şeyin olduğu bilinciyle karşı duracaktır.

Ülkemizde AR-GE harcamalarının milli gelir içerisindeki payı binde 65 düzeyinde olup, bu oranın gelişmiş ülkelerde %2 seviyelerinde olduğu bilinmektedir. Bu olumsuzluk jeoloji araştırmalarına da yansımakta ve meslek alanlarımızı etkilemektedir. Oysa bugün gelişmiş ülkelerde madencilikten enerji sektörüne, ulaşımdan yerleşime, içme ve yeraltı sularından su politikalarının oluşturulmasına, büyük mühendislik projelerinden, doğal çevre ve çevrenin korunmasına, küresel ısınmaya, insan sağlığı ve güvenliğine kadar geniş bir uygulama alanı bulunan jeoloji mühendisliği uygulamaları ne yazık ki ülkemizde hak ettiği ilgiyi görmemekte yasal düzenlemelerde yer almamaktadır. Bunun yanında ülkemizde, uygulanan ekonomi politikalar sonucunda jeolojik hizmet üreten uygulayıcı kuruluşlarımız maalesef büyük olumsuzluklarla karşı karşıya bırakılmıştır. Önemli kamu kurumlarımız ya kapatılmış, ya küçültülmüş ya da içleri boşaltılarak bitirilmiştir. Bir çok kamu kuruluşumuz teknik eleman istihdamı ve proje üretme kapasitesi açısından giderek hızlanan biçimde küçültülmüş kısıtlı bütçeleri ve kısıtlı elaman yapıları ile hizmet üretemez hale gelmiştir. Bu kurumlarda çalışan meslektaşlarımız yoksulluk sınırı altındaki ücretlere mahkum edilmişlerdir. Bunun yanında hak arama mücadelesinde meslektaşlarımız sürgünlere kıyımlara uğramıştır.

AB ye uyum adı altında yapılan yasal düzenlemelerle kamu kuruluşlarımızın çökertilmesi süreci devam etmekte olup bunun en son örnekleri TPAO ve İller Bankası'na yönelik düzenlemelerdir. Kamu hizmetlerinin piyasaya devredilerek, kamu kurumlarını esas işlevinden uzaklaştırarak özelleştirmeleri getirecek gerek Petrol Yasası gerek "İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun Tasarısı" gündemden çekilmeli, kamu yararını temel alan, meslek odalarının, sendikaların görüşleri doğrultusunda yeni bir yasa hazırlanmalıdır.

Ülkemizde genel işsizliğin nedeni kapitalist üretim ilişkileridir. Bu bağlamda işsizlik meslektaşlarımızı da etkilemekte ve jeoloji mühendislerinin %45'i işsiz ya da meslek dışı alanlarda çalışmaktadır. Yaşanan bu olumsuz tablo, üretim ekonomisi yerine rant ekonomisinin tercih edilmesinin sonucudur. Ülke kaynaklarının ciddi bir planlamasına dayanmayan, yatırım ve istihdamla ilişkilendirilmeyen genelde mühendislik ve özelde jeoloji mühendisliği eğitimi ile yeni bölümlerin açılması nedeniyle öğrencilerimiz işsizliğe mezun edilmektedir. Bu bağlamda eğitim; eşit ve parasız olmalı, yeni bölümler açılmamalı, kontenjanlar düşürülmeli ve ikinci öğretimler kapatılmalıdır.

Önemli bir meslek alanımız olan enerji sektörümüz, uyum yasaları ve özelleştirme politikaları nedeniyle tam bir çıkmaza itilmiş, neredeyse tümüyle dış kaynaklara bağımlı kılınmıştır. Enerji açığı söylemi sürekli gündemde tutularak bu politikalara meşruiyet kazandırılmaya çalışılmıştır. Kamu çıkarları bir yana bırakılarak, enerji üretimi için yüksek fiyatlarla doğal gaz alım anlaşmaları imzalanmıştır. Enerjide dışa bağımlılık oranımız neredeyse %70'lere ulaşmıştır. Hidrolik kaynaklarımız, jeotermal, rüzgar gibi yenilenebilir enerjiler göz ardı edilirken kaynak çeşitliliği gerekçesiyle nükleer enerjinin yolu açılmaya çalışılmaktadır. Odamız yerli enerji hammadde kaynakları üzerinden yükselen ulusal bir enerji politikasını hayata geçirmeyi yaşamsal bir görev olarak algılamaktadır.

Jeolojik konumu gereği doğa olaylarının sıkça yaşandığı ülkemizde ortalama yılda bir kez yıkıcı deprem, heyelan, sel baskını çığ ve kaya düşmesi gibi doğa olaylar, afete dönüşmektedir. Yaşanan bu afetler binlerce insanımızın kaybına on binlercesinin yaralanmasına ya da sakatlanmasına yol açmaktadır. Yine afetler nedeniyle ortalama her yıl Gayri Safi Milli Hasılanın %3-5'i arasında bir zarar oluştuğu bilinmektedir. "İmar Kanunu" ve afet yasasının günün ihtiyaçları üzerinden yeniden gözden geçirilerek çıkartılması yaşamsal bir gereksinimdir. 1999 depreminin ardından gündeme gelen genelge ve yönetmeliklerle vurgu yapılan jeoloji mühendisliğinin artık yasalarda yer alması ülke insanımızın can ve mal güvenliği açısından tavsatılamaz bir gerçekliktir. 25.04 2007

Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI